

Započeto	srijeda, 30. lipnja 2021., 08:00
Stanje	Završeno
Završeno	srijeda, 30. lipnja 2021., 09:38
Proteklo vrijeme	1 sat 38 min
Ocjena	Još nije ocijenjeno

Pitanje **1**

Točno

Broj bodova: 1,00 od 1,00

Unija kontekstno ovisnih jezika jest _____ jezik. Nadovezivanje kontekstno ovisnih jezika jest _____ jezik.

Odaberite jedan odgovor:

- ☐ a. kontekstno ovisan, kontekstno neovisan
- ☐ b. kontekstno neovisan, kontekstno ovisan
- ☒ c. kontekstno ovisan, kontekstno ovisan
- ☐ d. Odznači (ne želim odgovoriti)
- ☐ e. kontekstno ovisan, regularni jezik
- ☐ f. kontekstno neovisan, regularni jezik

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je: kontekstno ovisan, kontekstno ovisan

Pitanje **2**

Točno

Broj bodova: 1,00 od 1,00

Ako Turingov stroj M_1 s deset traka vremenske složenosti k^2 prihvaća jezik $L(M_1)$, kolike vremenske složenosti mora biti Turingov stroj M_2 s jednom trakom da bi vrijedilo $L(M_1) = L(M_2)$?

- ☐ a. Odznači (ne želim odgovoriti)
- ☐ b. $k^2 * 2 * \log(k)$
- ☐ c. $k * \log(k)$
- ☒ d. k^4
- ☐ e. $10 * k^4$
- ☐ f. k^2

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je:

 k^4 Pitanje **3**

Točno

Broj bodova: 1,00 od 1,00

Neka je zadan jezik $L = \{ww \mid w \in (01)^*\}$. Označite klasu jezika **najjednostavnije** strukturne složenosti kojoj jezik L pripada.

Odaberite jedan odgovor:

- ☐ a. Kontekstno ovisan jezik.
- ☐ b. Rekurzivan jezik.
- ☐ c. Odznači (ne želim odgovoriti).
- ☐ d. Rekurzivno prebrojiv jezik.
- ☒ e. Regularan jezik.
- ☐ f. Kontekstno neovisan jezik.

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je: Regularan jezik.

Pitanje **4**

Točno

Broj bodova: 2,00 od 2,00

Zadana je gramatika $G = (\{S, X\}, \{x, y, z\}, P, S)$ neograničenih produkcija:

1. $S \rightarrow xXSzzz$
2. $S \rightarrow xXzzz$
3. $Xx \rightarrow xX$
4. $Xz \rightarrow yyz$
5. $Xy \rightarrow yyy$

Koji od ponuđenih nizova zadana gramatika **može** generirati?

Odaberite jedan odgovor:

- ☐ a. xxyyyzz
- ☒ b. xxyyyzzzzzz
- ☐ c. xyzz
- ☐ d. Odznači (ne želim odgovoriti)
- ☐ e. xxyyyzzzz
- ☐ f. xyyzz

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je: xxyyyzzzzzz

Zadan je sljedeći skup:

$$D = \{b^n a^n b^k c^k \mid n \geq 0, k \geq 0\}$$

Kojoj vrsti jezika pripadaju riječi iz skupa D ?

Koji skup produkcija P pripada gramatici $G = (\{S, X, Y\}, \{a, b, c\}, P, S)$ koja generira riječi iz toga jezika?

- ☐ Kontekstno-neovisnim jezicima;

$$S \rightarrow bXa$$

$$X \rightarrow bYa \mid \epsilon$$

$$Y \rightarrow bYc \mid \epsilon$$

- ☐ Kontekstno-ovisnim jezicima;

$$S \rightarrow bXbY$$

$$X \rightarrow bXa \mid \epsilon$$

$$Y \rightarrow bYc \mid \epsilon$$

- ☐ Kontekstno-neovisnim jezicima;

$$S \rightarrow bXaY$$

$$X \rightarrow bXa \mid \epsilon$$

$$Y \rightarrow bYc \mid \epsilon$$

- ☒ Kontekstno-neovisnim jezicima;

$$S \rightarrow XY$$

$$X \rightarrow bXa \mid \epsilon$$

$$Y \rightarrow bYc \mid \epsilon$$

- ☐ Kontekstno-ovisnim jezicima;

$$S \rightarrow XaYc$$

$$X \rightarrow bXa \mid \epsilon$$

$$Y \rightarrow bYc \mid \epsilon$$

- ☐ Odznači (ne želim odgovoriti)

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je:

Kontekstno-neovisnim jezicima;

$$S \rightarrow XY$$

$$X \rightarrow bXa \mid \epsilon$$

$$Y \rightarrow bYc \mid \epsilon$$

Pitanje **6**

Točno

Broj bodova: 1,00 od 1,00

Koji od prijelaza potisnog automata $M = (\{q\}, \Sigma, \Gamma, \delta, q, S, \emptyset)$ **ne nastaje** iz navedenih produkcija prilikom postupka izgradnje potisnog automata?

$$S \rightarrow aAB$$

$$S \rightarrow aB$$

$$A \rightarrow aB$$

$$B \rightarrow b$$

- ☐ a. $\delta(q, b, B) = (q, \epsilon)$
- ☐ b. $\delta(q, a, A) = (q, B)$
- ☐ c. $\delta(q, a, S) = (q, AB)$
- ☐ d. Odznači (ne želim odgovoriti)
- ☐ e. $\delta(q, a, S) = (q, B)$
- ☒ f. $\delta(q, a, B) = (q, B)$

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je:

$$\delta(q, a, B) = (q, B)$$

Pitanje **7**

Točno

Broj bodova: 2,00 od 2,00

Zadan je Turingov stroj $M = (\{q_0, q_1, q_2, q_3, q_f\}, \{0, 1\}, \{0, 1, B, X, Y\}, \delta, q_0, B, q_f)$ sa sljedećom funkcijom prijelaza:

δ	0	1	B	X	Y
q0	(q2,X,R)	(q1,X,R)	(qf,B,R)	-	(q0,Y,R)
q1	(q3,Y,L)	(q1,1,R)	-	-	(q1,Y,R)
q2	(q2,0,R)	(q3,Y,L)	-	-	(q2,Y,R)
q3	(q3,0,L)	(q3,1,L)	-	(q0,X,R)	(q3,Y,L)
qf	-	-	-	-	-

M prihvaća nizove koji imaju:

- ☐ a. više jedinica nego nula
- ☒ b. jednak broj jedinica i nula
- ☐ c. različit broj jedinica i nula
- ☐ d. više nula nego jedinica
- ☐ e. sve jedinice prije svih nula
- ☐ f. ništa od navedenog
- ☐ g. sve nule prije svih jedinica
- ☐ h. Odznači (ne želim odgovoriti)

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je:

jednak broj jedinica i nula

Pitanje **8**

Netočno

Broj bodova: -0,40 od 2,00

Neka je zadano sljedeće kodiranje elemenata gramatike.

Znak gramatike	Kôd
završni znak 0	10
završni znak 1	100
→	1000
	10000
nezavršni znak A	100000

Označite najmanju klasu jezika kojoj pripada jezik gramatike: 10000010001000001000001000001000010100.

- ☐ a. Regularni jezici.
- ☐ b. Rekurzivno prebrojivi jezici.
- ☐ c. Rekurzivni jezici.
- ☒ d. Kontekstno neovisni jezici.
- ☐ e. Kontekstno ovisni jezici.
- ☐ f. Odznači (ne želim odgovoriti)

Your answer is incorrect.

Ispravan odgovor je:

Regularni jezici.

Pitanje 9

Netočno

Broj bodova: -0,20 od 1,00

Označite tvrdnju koja nije istinita.

(Možete pretpostaviti da je Church-Turingova hipoteza istinita.)

Odaberite jedan odgovor:

- ☐ a. Odznači (ne želim odgovoriti).
- ☐ b. Ako je funkcija f potpuno rekurzivna onda je funkcija f izračunljiva.
- ☒ c. Ako je funkcija f izračunljiva onda je funkcija f parcijalno rekurzivna. ✗
- ☐ d. Ako je funkcija f izračunljiva onda je funkcija f potpuno rekurzivna.
- ☐ e. Ako je funkcija f parcijalno rekurzivna onda je funkcija f izračunljiva.
- ☐ f. Ako postoji Turingov stroj koji izračunava funkciju f onda je funkcija f izračunljiva.

Your answer is incorrect.

Ispravan odgovor je: Ako je funkcija f izračunljiva onda je funkcija f potpuno rekurzivna.

Pitanje 10

Točno

Broj bodova: 1,00 od 1,00

Koja je od navedenih produkcija ispravna produkcija kontekstno ovisne gramatike?

Odaberite jedan odgovor:

- ☐ $AAA \rightarrow \epsilon$
- ☐ $AA \rightarrow a$
- ☐ Odznači (ne želim odgovoriti)
- ☒ $AA \rightarrow BB$ ✓
- ☐ $AB \rightarrow \epsilon$
- ☐ $\epsilon \rightarrow AAA$

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je: $AA \rightarrow BB$

Pitanje **11**

Točno

Broj bodova: 2,00 od 2,00

Zadan je Turingov stroj $M = (\{q_0, q_1, q_2\}, \{a, b\}, \{a, b, B\}, \delta, q_0, B, q_2)$ uz sljedeći skup prijelaza koji definira funkciju δ :

$$\delta(q_0, B) = (q_0, B, R)$$

$$\delta(q_0, a) = (q_1, B, R)$$

$$\delta(q_0, b) = (q_1, B, R)$$

$$\delta(q_1, B) = (q_2, B, L)$$

$$\delta(q_1, a) = (q_0, B, R)$$

$$\delta(q_1, b) = (q_0, B, R)$$

Ako je ulazni niz duljine n , koje je prostorne, a koje vremenske složenosti jezik $\mathcal{L}$ koji prihvaća Turingov stroj M ?

- ☐ $DTIME(1), DSPACE(1)$
- ☐ Odznači (ne želim odgovoriti)
- ☐ $DTIME(\ln(n)), DSPACE(n)$
- ☐ $DTIME(n^2), DSPACE(n)$
- ☒ $DTIME(n), DSPACE(n)$
- ☐ $DTIME(\ln(n)), DSPACE(\ln(n))$

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je: $DTIME(n), DSPACE(n)$

Pitanje **12**

Završeno

Broj bodova od 6,00

Neka je zadan jezik L :

$$L = \{ij^n k \mid n = 2^k, k \in \mathbb{N}_0\}$$

a) Kakva gramatika može generirati nizove iz jezika L ? Odredite najkraći niz jezika L . Na koji način (kakvim automatom) se može provjeriti pripada li niz jeziku L ? **(1b)**

b) Konstruirajte gramatiku koja generira nizove iz jezika L . Objasnite čemu služi svaka produkcija gramatike. **(5b)**

 [_mileCar.png](#)

Pitanje **13**

Točno

Broj bodova: 1,00 od 1,00

Razred najjednostavnijeg oblika automata koji prihvaća nizove iz jezika $0^n 1 2^n$, gdje je $n \geq 1$, je:

Odaberite jedan odgovor:

- ☐ a. LOA
- ☐ b. Odznači (ne želim odgovoriti)
- ☐ c. DKA
- ☐ d. TS
- ☐ e. NKA
- ☒ f. PA

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je: PA

Pitanje **14**

Točno

Broj bodova: 1,00 od 1,00

Nizove koji pripadaju jeziku generiranom kontekstno-ovisnom gramatikom prihvaća:

Odaberite jedan odgovor:

- ☐ Potisni automat
- ☐ Svi automati ponuđeni u preostalim odgovorima
- ☒ Linearno ograničeni automat
- ☐ Odznači odgovor (ne želim odgovoriti)
- ☐ Nedeterministički konačni automat
- ☐ Deterministički konačni automat

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je: Linearno ograničeni automat

Pitanje 15

Točno

Broj bodova: 1,00 od 1,00

Neka niz $\langle M \rangle$ označava kôd Turingovog stroja M . Označite definiciju univerzalnog jezika L_u .

Odaberite jedan odgovor:

- ☐ a. $L_u = \{\langle M \rangle \mid \text{Turingov stroj } M \text{ prihvaća niz } \langle M \rangle\}$
- ☐ b. $L_u = \{\langle M \rangle \mid \text{Turingov stroj } M \text{ ne prihvaća niz } \langle M \rangle\}$
- ☐ c. Odznači (ne želim odgovoriti)
- ☐ d. $L_u = \{\langle M, w \rangle \mid \text{Turingov stroj } M \text{ staje s izvršavanjem za niz } w\}$
- ☒ e. $L_u = \{\langle M, w \rangle \mid \text{Turingov stroj } M \text{ prihvaća niz } w\}$
- ☐ f. $L_u = \{\langle M, w \rangle \mid \text{Turingov stroj } M \text{ ne prihvaća niz } w\}$

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je: $L_u = \{\langle M, w \rangle \mid \text{Turingov stroj } M \text{ prihvaća niz } w\}$

Pitanje 16

Točno

Broj bodova: 1,00 od 1,00

$$1) S \rightarrow ACaB$$

$$2) Ca \rightarrow aaC$$

$$3) CB \rightarrow DB$$

$$4) CB \rightarrow E$$

$$5) aD \rightarrow Da$$

$$6) AD \rightarrow AC$$

$$7) aE \rightarrow Ea$$

$$8) AE \rightarrow \epsilon$$

Gornja gramatika u najužem je smislu:

Odaberite jedan odgovor:

- ☐ a. Odznači (ne želim odgovoriti)
- ☒ b. gramatika neograničenih produkcija
- ☐ c. kontekstno neovisna
- ☐ d. regularna
- ☐ e. kontekstno ovisna

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je: gramatika neograničenih produkcija

Konstruirati osnovni model Turingova stroja (TS) koji prihvata nizove jezika $L = \{(a + b + c)^* \mid n_a = 1 + 2 \cdot n_b\}$.

Za model vrijedi sljedeće: $\Sigma = \{a, b, c\}$, $\Gamma = \{a, b, c, B\}$, pri čemu B označava praznu ćeliju.

Pretpostaviti da se glava TS na početku rada nalazi na ćeliji koja sadrži prvi znak ulaznog niza, a koji je ograden znakovima B s obje strane.

Sadržaj trake nakon rada TS ne treba biti očuvan, što znači da možete iskoristiti znak c za označavanje pročitanih znakova.

Vaše rješenje predati u obliku tablice (ispod), čije ćelije treba ispuniti vrijednošću funkcije prijelaza $\delta : Q \times \Gamma \rightarrow Q \times \Gamma \times \{L, R\}$, odnosno upisati odgovarajuću uređenu trojku oblika (*stanje*, *znak*, *L(ijevo)/D(esno)*).

	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>B</i>	<i>objašnjenje uloge stanja</i>
<i>q</i> ₀					
<i>q</i> ₁					
<i>q</i> ₂					
<i>q</i> ₃					
<i>q</i> ₄					
<i>q</i> ₅					
<i>q</i> ₆					

Iako je zadatak moguće riješiti korištenjem 7 stanja, slobodni ste uvesti nova stanja budući da se ne ocjenjuje optimalnost, već ispravnost rješenja. Skup znakova trake Γ nije dozvoljeno mijenjati.

Demonstrirati rad TS na nizu *abcaa*.

Napomena.

Vaše rješenje u obliku slikovne, tekstualne ili *.pdf* datoteke možete priložiti kao *attachment*. Ako Vaše rješenje sadrži više takvih datoteka, priložite ih u obliku arhiva (npr. *.zip*). Niste dužni priložiti *attachment* ako mislite da Vam je tekstualni okvir za odgovor dovoljan kako biste jasno napisali rješenje zadatka.

Tablicu i demonstraciju rada TS-a možete rješavati zasebno, odnosno možete, primjerice, tablicu priložiti kao slikovnu datoteku, a demonstraciju rada prikazati u tekstualnom okviru.

Različita rješenja (npr. rješenje zapisano u tekstualnom okviru koje se razlikuje od rješenja zapisana u *attachment*-u) bit će bodovano s 0 bodova.

Pitanje **18**

Točno

Broj bodova: 1,00 od 1,00

Kolika je vremenska složenost prihvatanja jezika $L = \{wcw^R \mid w \in (a+b)^*\}$ u ovisnosti o duljini niza n ?

Odaberite jedan odgovor:

- ☒ a. $n + 1$
- ☐ b. n
- ☐ c. $2n + 1$
- ☐ d. n^2
- ☐ e. Odznači (ne želim odgovoriti)
- ☐ f. $n \log n$

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je: $n + 1$

Konstruirajte Turingov stroj $M = (Q, \{x, y\}, \{x, y, B\}, \delta, q_0, B, q_P)$ koji prihvata nizove iz jezika

$$L = \{xy(x + y)^*\}$$

tako da izaberete točan skup koji definiran funkciju prijelaza δ .

Odaberite jedan odgovor:

☐ $\delta(q_0, x) = (q_1, B, R)$
 $\delta(q_0, y) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_1, x) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_P, x) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_P, y) = (q_P, B, R)$

☒ $\delta(q_0, x) = (q_1, B, R)$
 $\delta(q_1, y) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_P, x) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_P, y) = (q_P, B, R)$

☐ $\delta(q_0, y) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_0, x) = (q_1, B, R)$
 $\delta(q_1, x) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_P, x) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_P, y) = (q_P, B, R)$

☐ Odznači odgovor (ne želim odgovoriti)

☐ $\delta(q_0, y) = (q_1, B, R)$
 $\delta(q_1, x) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_1, y) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_P, x) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_P, y) = (q_P, B, R)$

☐ $\delta(q_0, x) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_0, y) = (q_1, B, R)$
 $\delta(q_1, x) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_1, y) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_P, x) = (q_P, B, R)$
 $\delta(q_P, y) = (q_P, B, R)$

Your answer is correct.

Ispravan odgovor je:

$$\delta(q_0, x) = (q_1, B, R)$$

$$\delta(q_1, y) = (q_P, B, R)$$

$$\delta(q_P, x) = (q_P, B, R)$$

$$\delta(q_P, y) = (q_P, B, R)$$

◀ Međuispit (2021.)

Prikaži...

